

Naročnina listu: =
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . " 6.—
 Četrt leta . . . " 3.—
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: =
 Celo leto . . . K 17.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust ::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Slovinci na plan!

Koncem tekočega meseca, najbrže dne 23., bo novi dravski most v Mariboru slovesno otvorjen. Ta dogodek ni velepomemben samo za mesto Maribor, temveč tudi za okolico. Za mesto pomenja pričetek novega zgodovinskega poglavja, za okolico pa je radi ozkih vezi z mestom, že vsled tega, kakor tudi kot novo prometno sredstvo odlične važnosti. Že zunanje lice otvoritve bo pričalo o velepomembnosti tega dneva. Razen drugih odličnjakov bo prihitel k otvoritvi tudi član cesarske hiše. Umevno in naravno, da bodo prisostvovali otvoritvi ogromne množice ljudstva iz mesta in okolice. Na nogah bo celo mesto in prihitela bo tudi okolica. Že prihajajo celo iz oddaljenejših krajev naznanila, da pridejo k otvoritvi mostu v večjem številu.

Slovinci na plan! Storimo svojo dolžnost! Pokažimo svojo vdanost cesarski rodbini in svojo narodno zavednost!

V zadnjih mesecih se je skušalo na brezvesten način očrniti naše ljudstvo kot nepatriotično in protidinastično Z nepoštenimi ovadbami in nezaslišnim obrekovanjem se je hotelo vtisniti nam Slovincem pečat „veležidajstva.“ Postavimo na laž klevetnike! Prihitimo v Maribor v ogromnih množinah in pokažimo cesarskemu princu, kako da plamte naša srca ljubezni in vdanosti do presvetle vladarske hiše.

Priliko otvoritve novega mostu hočejo porabiti naši narodni nasprotniki, da bi pokazali Maribor pred svetom in pred visokim gostom kot povsem nemško mesto, a okolico hočejo prikriti. Zatajiti hočejo naš mariborske in okoliške Slovence. Ustvariti hočejo mnenje, da so naše tožbe o krivicah izmišljene, da so naše zahteve po enakopravnosti samo — hujskarije nekaterih maloštevilnih, da v resnici v Mariboru in okolici Slovencev — ni. Prekrižajmo račune! Slovenci iz Maribora in okolice, na noge! Zberimo se v stotinah, zberimo se v tisočih in pokažimo pred celim svetom, da prebiva v teh lepih pokrajinah slovensko ljudstvo, vdanost svojemu cesarju in svojemu narodu! Dajmo prosto duška svojim srčnim čustvom in zastopnik presvetlega cesarja naj spozna, da je Maribor dvojezičen, a mariborska okolica slovenska!

Slovinci — na plan!

Deželni zbor štajerski.

Pijeva korespondenca piše:

Svobodomislec, se zopet trudijo, da bi zapeli posmrtnico štajerskemu deželnemu zboru in vsem poskusom, napraviti ga delazmožnega. Težko pa ni, poiskati tiste kroge, ki imajo interes na politični izpremembi v zeleni Štajerski. Opozarjamo samo na znane spore mladonemške skupine poslanca Einspinnerja z radikalno Wastianovo skupino in drugimi svobodomislec, in opozarjamo na zadnjo nadomestno deželnozborsko volitev iz mestne skupine Murau, kjer se je, kakor znano, potegoval za ta mandat, ki ga je poprej zastopal deželni odbornik dr. pl. Link, agrarec pl. Pantz, ki je ob priliki te kandidature zahteval z vso odločnostjo obnovitve člega deželnega zbora. Naj bo temu tako ali tako, na vsak način so vesti, ki se jih razširja o razpustitvi deželnega zbora, tačasno povsem deplacirane, ker je nespodbitno dejstvo, da se na primer Slovencev že tričetrt leta ni poklicalo k nobenim pogajanjem. Ker pa deželni zbor ravno vsled obstrukcije Slovencev ni bil sklican, bi se morala samoobsebi umevno v prvi vrsti z njimi vršiti pogajanja, da bi se napravilo dež. zbor delazmožen. To se pa ni zgodilo, kar lahko tukaj pribijemo vsled poizvedovanj, ki smo jih imeli pri vseh merodajnih osebah. Ker se ni tedaj deželna, pa tudi ne centralna vlada pogajala radi delazmožnosti dež. zbora, kar se potrjuje tudi od krščansko-soc. strani, je očitno, da so vse vesti o razpustitvi dež. zbora

meseca septembra ter o razpisu novih volitev v novembru docela iz trte izvite. Naravnost smešno pa je, če te vesti zatrjujejo, da bo deželni zbor brez vsega nadaljnega kar sklican k seji, v kateri se mu bode naznanilo, da je razpuščen. Pred takim, pozornost vzbujajočim korakom bi se vendar morala, poprej vršiti pogajanja in v istini je zelo verjetno, da bode v začetku meseca septembra sklicala vlada novo konferenco, ki bi naj bila zadnji poskus, omogočiti sklicanje deželnega zbora. Da so se lansko jesen ta pogajanja razbila in se je situacija še poslabšala, je bila kriva znana nezmožnost deželnega glavarja grofa Attemsa za tozadevno posredovalno akcijo, kar priznavajo še celo nemški svobodomislec. Nato sledeči koraki cesarskega namestnika grofa Claryja pa niso bili nič več, kakor nekaj previdnih poskusov za stik med strankami, in ga je bržčas splasil odpor, na katerega je naletel takoj pričetka pri Wastianovcih in deloma tudi ljudeh Einspinnerja, da se ni lotil intenzivnega zasledovanja akcije. Vkljub temu se bo še moral, kakor rečeno, storiti zadnji posredovalni poskus, predno se bo odločila vlada do težke odredbe, za kakoršno je smatrati razpust deželnega zbora in nove volitve.

Več vojakov.

Kar se je v letošnji spomladi glede zvišanja števila vojaških novincev le nekako bolj namigavalo ter samo v več ali manj verojetnih vesteh lanciralo v svet, a pozneje zopet v več ali manj prikriti obliki

preklicalo, se sedaj oficijelno potrjuje. Da je bila naša vojaška in mornariška uprava že tedaj, ko je predložila zbornici novo brambno reformo, s katero se je upeljala dveletna vojaška služba, prepričana o nedostatno nizkem stanju naših kompanij, je bilo že takrat poučenim krogom dobro znano, vendar se je omejila vojaška uprava tedaj le na najnižjo zahtevo tega, česar je ob prehodu triletno vojaške službe k dveletni nujno rabila. Na ta način se je izvršilo tedaj le polovičarsko delo, ki bi se pa naj sedaj izpopolnilo. Ob priliki lanskega in letošnjega novačenja se je dognalo, da imamo v Avstriji čez 50.000 za vojaško službo sposobnih mladeničev več, kakor jih predpisuje novo kontingentno število. S tem se ni rečeno, da bi moralo to dejstvo podžigati k zvišanju števila vojaških novincev, toda to srečno dejstvo je vtilo novega poguma našim armadnim poveljnikom za nove zahteve. Izkušnje zadnjega leta so pokazale, da bi znalo imeti razmeroma nizko število vojaških v naših stotnijah in naš razmeroma slab topničarski material zelo slabe posledice. Vpoštevati je treba nadalje ogromno pomnožitev nemške armade, zopetno upeljavo triletno vojaške službe na Francoskem, napovedbo nove vojaške reforme na Angleškem i. t. d. Vsa ta dejstva so porodila v glavah naših armadnih vodij misel, pomnožiti našo armada za 40.000 vojaških novincev. Stanje stotnij bi se naj zvišalo na 100, v obmejnih pokrajinah na 130 mož. Da je osobito naša artilerija potrebna preosnove, je pokazala zadnja vojska na Balkanu, v kateri je ravno artilerija igrala najvažnejšo vlogo.

Po sklepu miru.

Mirovna pogajanja v soboto zaključena. — Mirovna pogodba podpisana v nedeljo. — V ospredju vprašanje revizije. — Avstrija in Rusija za revizijo. Diplomatični boji med velesilani. — Napovedujejo se novi boji bolgarskih in albanskih band. — Turki nočejo zapustiti Odrina.

Maribor, dne 9. avg.

Mir na Balkanu je sklenjen, mirovni zapisnik je podpisan. Glavno vprašanje, s katerim se sedaj bavi časopisje, je: ali je sklep miru konečno veljaven in definitiven, ali samo provizoričen, takoimenovan predmir. Balkanske države, razen Bolgarije, stoje na stališču, da je mir definitiven. V tem smislu se je celo izrazil rumunski ministrski predsednik Majorescu v četrtkovi seji mirovne konferencie, ko je očitno namenoma pribil, da sklenjen mir ni preliminaren, ampak definitiven. Bolgarija zavzema seveda nasprotno stališče. Ona kliče na pomoč Evropo in zahteva revizijo, ker upa, da bi izpadla za njo ugodno. Med velesilami je ravno tako mnenje razdvojeno. Avstrija je brezpogojno za revizijo in nazivlje vladno časopisje mir v Bukarešti samo — predmir. Po zatrdilu tega časopisja je tudi Rusija za revizijo. V resnici je pa stališče Rusije precej nejasno. Vladi krogi se drže zelo neservirano in molče. Za gotovo tudi lahko smatramo, da se Rusija ne bo preveč eksponirala za revizijo, ker bi odtujila štiri balkanske države, pridobila pa le eno. Tudi se nam še zdi, da ruski krogi še niso pozabili na nevspeh, katerega je imela carjeva brzojavka ravno pri Bolgariji. Mogoče, da se Rusija strinja z zahtevo Avstrije, toda skušala se bo gotovo previdno izviti mimo Scyle in Karibde, tako da bi ne ozlovoljila ne ene, ne druge strani. Tudi ostale velesile se zakrivajo v molk. Molče v Rimu, molče v Parizu in samo iz Londona prihaja glas, da je Anglija za revizijo, če jo bodo zahtevale tudi ostale velevlasti. Razun avstrijskega je najbolj jasno še stališče Nemčije, ki je proti reviziji. Premetena naša severna zaveznica upa imeti več koristi od ostalih balkanskih držav, kakor od Bolgarije, katero hoče imeti itak Avstrija pod svojim okriljem, za to je proti reviziji. Zavezništvu z Avstrijo jo v tem nič ne moti, kajti Nemčija je naša prijateljica samo za to, da nas izrablja in slabi. Kot zasmeh na naslov naše diplomacije se glasi brzojavka cesarja Viljema kralju Karolu, v kateri mu čestita k vspešni pripomoči pri sklepanju miru. Naši vladni krogi se trudijo doseči, da bi bil sklep miru samo prehodni, da je potrebna revizija, cesar Viljem pa čestita k sklepanju miru. Da nas ni nobena druga država tako potegnila, kot naš nemški zaveznik, skoro ni treba še posebej povdarjati, pove pa cele knjige. Naše klečeplazenje pred nemštvom se mašuje nad nami vedno občutneje in naši „prijate-

lji“ skrbne vedno bolj pogosto, da smo pred svetom osmešeni in osramočeni.

Maribor, 11. avg.

Položaj se ni od sobote sem skoro nič spremenil. Bistvo vseh dogodkov je označeno v naslovu. V soboto so bila mirovna pogajanja zaključena. Tajdan je bila mirovna pogodba konečno stilizirana, in sprejeta v vseh podrobnostih. Včeraj, v nedeljo, dne 10. t. m., se je vršila še kratka seja, v kateri je bila pogodba podpisana. Strelni kanonov so potem naznanili Bukarešti ta vesel dogodek. Zazvonili so zvonovi in po ulicah se je razlegala godba. Bukarešta plava v veselju. V torek, dne 12. t. m., bo še kratka formalna seja, v kateri bodo rešene nekatere formalnosti.

V ospredju zanimanja stoji sedaj vprašanje revizije. Avstrija in Rusija postopata v tej zadevi sporazumno, zlasti kar se tiče Kavale in Bolgarija goji še velike upe. Če se bodo pa ti upi izpolnili, je drugo vprašanje. Med velesilami ne vlada tozadevno še nobena edinost. Nekatere se drže hladno in rezervirano, druge pa skušajo revizijo preprečiti. In zlasti skuša Francija pregovoriti Rusijo, da bi zapustila zavzeto stališče.

Podpisi pod mirovno pogodbo še niso posušeni in že se napovedujejo novi boji. Nemški listi pripovedujejo na dolgo in široko, kako se bodo v Makedoniji obnovili žalostni in krvavi dnevi četaštva. Albanci in Bolgari hočejo baje na novo organizirati četaške bande, s katerimi ne bodo pustili priti do miru Srbom, ki so spravili pod svojo oblast mnogo Albancev in Bolgarov.

Odrinsko vprašanje tudi še grozeče čaka rešitve. Na demaršo velesil je odgovorila turška vlada odklonljivo: Odrina noče zapustiti.

Mir je sklenjen, toda balkanski problem še ni brez nevarnosti.

Mirovna pogodba. — Petkova in sobotna seja.

Mirovna pogodba se začne z besedami: „V imenu Boga, vsemogočnega Gospoda!“ Nato slede določbe glede meja med državami, potem pridejo določbe glede demobilizacije in izpraznitve zasedenih krajev, glede vpostavljenja diplomatičnih zvez in obnovitve prejšnjih pogodb, konečno določbe glede izmenjave ujetnikov in povračila tozadevnih stroškov.

V petkovi seji se je glasovalo in sklepalo o posameznih členih.

Člen I. o sklepu splošnega miru se je soglasno odobril.

Člen II. o miru med Rumunijo in Bolgarijo se istotako soglasno odobri. Določa se, da ima Bolgarija v teku dveh let podreti utrdbe v Ruščuku in v Sumli in da se ima v 15 dneh meja trasirati na lieu mesta, ako pa bi nastali spori, se obrneta obe nasprotni stranki na belgijsko, holandsko ali švicarsko razsodišče.

Člen III. se tiče srbsko-bolgarskega miru.

Člen IV. določa grško-bolgarsko mejo. Člen vsebuje odpoved Bolgarije glede otoka Thaza. Vprašanje o odškodnini (Seres) naj reši mešana komisija. Bolgarija je to odklonila, da se ne povzročijo novi spori. Bolgarija priznava grški cerkvi in šoli svobodo.

Srbija izjavlja glede tega vprašanja, da so šolske in cerkvene zadeve stvar srbske ustave.

Bukarešta, dne 9. avgusta. „Agence telegraphique Roumaine“ javlja: Mirovna konferenca je imela danes predpoldne svojo zadnjo sejo. Srbski delegat Ristič je prečital izjavo, glasom katere si Srbija pridržuje pravico, da odkaže pravico o vprašanju glede odškodnino razsodišču v Haagu. Grški delegat je podal slično izjavo.

Na to je konferenca nadaljevala posvetovanje o členih mirovne pogodbe ter je sprejela člen V, zadevajoč demobilizacijo.

Člen VI vsebuje odpoklic tujih čet iz Bolgarije, ki se bodo odpoklicale po dovršeni demobilizaciji Bolgarije. Ta člen je bil sprejet.

Členi VII, VIII in IX se bavijo z vprašanjem transporta tujih čet iz Bolgarije, z vprašanjem ujetnikov in ratifikacijo pogodbe.

Pred sklepom pogajanj je vprašal grški delegat Venizelos bolgarske delegate, če ne sprejmejo vprašanje glede vzajemne prostosti šolskih in cerkvenih zadev, katero vprašanje je v petkovi seji ostalo nerešeno. Bolgarski delegat Radew je podal izjavo, da se glede tega vprašanja ne more takoj odločiti in obžaluje, da tozadevno ni prišlo med balkanskimi državami do sporazuma. Srbski delegat Spalajković je naznanil, da se je uredilo vprašanje starosrbske meje, ki je bilo že od berolinskega kongresa nerešeno.

Na to je prečital bolgarski delegat Tončew izjavo, v kateri se glasi, da bi bila Bolgarija želela, če bi se bilo ozemlje porazdelilo po narodnostnih principih; vključ temu sprejme Bolgarija sporazum na podlagi dejanskega položaja ter izraža upanje, da se bodo velesile interesirale za usodo Bolgarije z ozirom na njene doprinešene žrtve.

Grški delegat Politis je izjavil, da podpiše Grčija pogodbo v prepričanju, da je utemeljena na pravičnem ravnotežju in ne na podlagi dejanskega stanja. Srbski delegat je izjavil, da je pogodba delo pravičnosti in pravičnega.

Predsednik Majorescu je rekel, da je vsled enodušnega mnenja konference prepričan, da podana izjava ne bo zkanjšala ali poslabšala vrednosti mirovne pogodbe, na kar je bila seja konference zaključena.

Po sklepu miru.

Belgrad, dne 8. avgusta. „Samouprava“ prinaša oficijozen članek, v katerem pravi: Sklenjen mir v Bukarešti je zagiral princip ravnotežja na Balkanu ter je zahteval vse balkanske države. Tudi bolgarski politiki bodo pri treznem presojanju položaja prišli do prepričanja, da zavezniki niso ravnali krivično. Dejstvo, da garantira nova mirovna pogodba trajni mir na Balkanu, jo v odlični meri razločuje od rezultatov veleposlaniške reunije, ki se je doskraj dala vesti od obzirov, ki leže izven Balkana, med tem ko so bili za konferenco v Bukarešti merodajni le oziri na stvarne potrebe balkanskih narodov in držav. Za to bodo ostali rezultati mirovne konference v Bukarešti trajnejši, kakor rezultati veleposlaniške konference. Zaključek miru lahko zadovolji tudi Evropo, ker se je primerno oziralo pri vseh sklepih na interese velesil.

Bolgarski glas.

Bolgarski delegat Tončew se je izjavil napram bukareškemu dopisniku „Kölnische Zeitung“, da je odklanjajoče zadržanje Rumunij zaprlo bolgarskim delegatom vsak izhod. Zgodovina bo čez te dogodke, ki proti nacionalnemu principu izročajo 1.000.000 Bolgarov pod tujo vladno, izrekla ostro sodbo. Javna vest Evrope lahko še kaj spremeni. Proti določilom miru se mora nastopiti, kajti Bolgarija je podpisala pod pritiskom štirih držav, ogrožena od pete. Mir pričakujemo od Evrope.

Ruski glas.

Petrograd, dne 8. avgusta. Rusija zahteva revizijo bukareške pogodbe. V zunanjem uradu se povdarja, da obstoja v tem vprašanju, kakor tudi se glede Odrina med Avstrijo in Rusijo popolen sporazum.

Bolgarska zahvala Avstriji.

Bukarešta, dne 8. avgusta. Po včerajšnji seji mirovne konference je posetil bolgarski delegat Tončew avstrijskega poslanika princa Fürstenberga ter se mu zahvalil za podporo Avstrije tekom mirovni pogajanj. Tončew je povdarjal, da se je le Avstriji zahvaliti, da so Srbi popustili v važnem vprašanju Strumice.

Spekulacija z needinostjo velesil.

Bukarešta, dne 9. avgusta. (K. b.) O reviziji mirovne pogodbe v Bukarešti piše oficijozna „Politique“, da bi bilo prezgodaj, če bi se o tem kaj govorilo. Ni nobenega dvoma, da se ne more braniti nobeni državi, če si zboljša svojo usodo. Velesile lahko izvršijo nekaj drugih določil, kakor jih vsebuje pogodba, če se bodo zedinile. Mi pa dvomimo, da bi se to zgodilo. Ker je vsaka država gospodar za se, je napačno, če bi bila izjavila Rumunija, da smatra onega za sovražnika, ki zahteva revizijo. Ta zadnji stavek „Politique“ se napaša na trditev nekega tukajšnjega lista, češ, da je rumunska vlada napravila to označeno opazko napram avstro-ogrskemu poslaniku.

Brzjoavka nemškega cesarja rumunskemu kralju Karolu.

Bukarešta, dne 8. avgusta. Nemški cesar Wilhelm je poslal rumunskemu kralju Karolu brzjoavko, v kateri mu čestita k vspešnemu prizadevanju, da se sklene mir.

Turčija se pripravlja.

Dunajska „Politische Korrespondenz“ javlja iz Carigrada: Če prav ima Turčija med Kataldžo in Odrinom 160.000 mož pod orožjem, vendar sklicuje vlada še nadalje novo vojaštvo pod orožje. Naposled so bili poklicani pod orožje vojni obvezanci v starosti 45 let. Govori se, da je vzrok teh odredb ta, ker računa Turčija na napad Bolgarov na turško armado.

Turčija vstraja pri meji Odrin-Marica.

Carigrad, dne 9. avgusta. (Zasebna brzjoavka.) Nek član mladoturškega komiteja se je izjavil proti nekemu zastopniku „Südslavische Korrespondenz“: Turčija je pripravljena, da Odrin in Tracijo vojaško obdrži. Ti sklepi so neprerekljivi. Turški poslaniški so to naznanili evropskim kabinetom, in bo tudi turški veliki vezir to tujim poslanikom ponovil. Turčija se ne bo obotavljala, napovedati Bolgariji vojske, če bi se ta trajno branila odstopiti Turčiji to ozemlje notri do meje Odrin-Marica. Turčija je postavila armado, ki je večja, kakor je bila ona v prvi balkanski vojski. Ta armada bo prodirala v južno Bolgarijo, in če ne bo naletela na odpor, si bo obdržala ta ozemlja za jamstvo.

Zaveznica Nemčija podpira Turke.

Pariz, dne 8. avgusta. V političnih krogih so mnenja, da je skupni korak velesil pri Turčiji radi Odrina in Tracije brez večjega pomena, ker je znano, da Nemčija podpira Turčijo v odrinskem vprašanju.

Nov zemljevid balkanskega polotoka.

Mir na Balkanu je sklenjen in približno so že določene nove meje posameznih držav:

Turčiji ostane od njene prejšnje posesti, obsegajoče 170.000 kvadratnih kilometrov, z več kot 6.000.000 prebivalci, samo še ozemlje, ki meri približno 20.000 kvadratnih kilometrov in šteje 1.400.000 prebivalcev.

Bolgarija odstopi Rumuniji ozemlje Turtukan-Dobrič-Balčik, ki meri okrog 7000 kvadratnih kilometrov in šteje 260.000 prebivalcev. Dobi pa: ostali del odrinskega vilajeta s 23.500 kvadratnimi kilometri in 650.000 prebivalci, del solunskega vilajeta v izmeri 12.000 kvadratnih kilometrov s približno 260 tisoč prebivalci, in del kosovskega vilajeta v izmeri 5000 kvadratnih kilometrov in s 150.000 prebivalci. V celem je torej Bolgarija dobila 40.000 kvadratnih kilometrov z 1.060.000 prebivalci. Ako odštejemo ono ozemlje, ki je je morala odstopiti Rumunski, se je Bolgarija povečala za 33.000 kvadratnih kilometrov, in bo štela 800.000 prebivalcev več, kakor pred vojno s Turčijo.

Srbija dobi: večji del kosovskega vilajeta v izmeri 18.000 kvadratnih kilometrov s 620.000 prebivalci, del bitolskega vilajeta v izmeri 9000 kvadratnih kilometrov s 320.000 prebivalci in del solunskega vilajeta v izmeri okrog 5000 kvadratnih kilometrov s 170.000 prebivalci. V celem dobi Srbija 32.000 kvadratnih kilometrov z 1.110.000 prebivalci.

Črnagora dobi del novopazarskega sandžaka, zemlje okrog Gusinja in Plave, Peč, Djakovico in del skadrskega vilajeta, kakor ga je določila poslaniška konferenca v Londonu, torej v celem krog 7000 kvadratnih kilometrov z 230.000 prebivalci.

Grška dobi: otok Kreto, Epir, del južne Makedonije, Solun z ozadjem, Seres, Dramo in Kavalo s 45.000 kvadratnih kilometrov in 1.520.000 prebivalci. Poleg tega dobi še Grška večino Egejskih otokov.

Nova kneževina Albanija bo obsegala večji del skadrskega vilajeta, severni del janinskega vilajeta in dele bitolskega in kosovskega vilajeta, torej ozemlje, ki bo štelo okrog 32.000 kvadratnih kilometrov in štelo okrog 880.000 prebivalcev.

Povečane balkanske države bodo po sklenjenem miru merile:

1. Rumunija 138.000 kvadratnih kilometrov, doslej 131.000;
2. Bolgarska 129.000 kvadratnih kilometrov, doslej 96.000;
3. Grška 110.000 kvadratnih kilometrov, doslej 65.000;
4. Srbija 80.000 kvadratnih kilometrov, doslej 48.000;

5. Črnagora 16.000 kvadratnih kilometrov, doslej 9000.

Kar se tiče prebivalstva v teh državah, bo pa štela:

1. Rumunska 6.260.000 prebivalcev, preje šest milijonov;
2. Bolgarija 4.900.000 prebivalcev, pred vojno 3.800.000;
3. Grška 4.100.000 prebivalcev, pred vojno 2.500.000;
4. Srbija 3.600.000 prebivalcev, pred vojno 2.500.000;
5. Črnagora 480.000 prebivalcev, pred vojno 250.000 prebivalcev.

Politični pregled.

Komisariat v Istri.

Glasom neke informacije, došle listu „Trentino“ iz Trsta, se bo v jeseni odločila usoda istrskega deželnega zbora, ker ni nobenega upanja več, da bi postal delazmožen. Povodom zadnjih pogajanj pod predsedstvom tržaškega cesarskega namestnika princa Hohenlohe, se je pokazalo, da je vsak sporazum med hrvaško-slovenskimi poslanci in med Italijani glede jezikovnega vprašanja popolnoma nemogoč. Hrvaško-slovenski poslanci zahtevajo, da se morajo rešiti vse interpelacije, vprašanja, predlogi in druge v onem jeziku, v katerem so bila vložena. Temu nasprotno pa vstrajajo Italijani pri tem, da je javni jezik pri razpravah deželnega istrskega zbora italijanski. V očigled tem nepremostljivim nasprotstvom so bila vsa dosedanja sporazumna pogajanja brezvspešna. Vsled tega so oddali zastopniki vseh strank izjavo, da nimajo vsled izkušenj, ki so jih imeli tozadevno v zadnjem času, nobenega veselja več, da bi vstopili v nova pogajanja. Vsled tega deželna vlada niti ne namerava, da bi se spustila v nova pogajanja. Storili so se marveč koraki, da se razpusti istrski deželni zbor. V jeseni se pričakuje vkinjenje ustave in namestila se bo upravna komisija, ki bo sestavljena iz enega vladnega komisarja ter iz dveh jugoslovanskih in dveh italijanskih uradnikov. Na nove volitve v istrski deželni zbor se v doglednem času ne misli.

Naše prireditve.

Slov. Bistrica.

Shod županov, ki se je vršil v nedeljo, dne 10. avgusta v gostilni gospoda Petra Novaka, se je bavil z namerjano preložitvijo državne ceste med Bistrico in Poljskavo, ki bi bila, kakor je sedaj izmerjena, v vsakem oziru neugodna, ker bi vodila po samotnem in močvirnem svetu. Občna je želja, da se preloži cesto pod vnožje Pohorja, kar bi bilo v korist občinam Šentovec, Ritoznoj, Šmitsberg in bi bila le tričetrt kilometra daljša, je pa za to teren res mnogo ugodnejši in je tudi v bližini dosti dobrega kamenja na razpolago. Navzoči župani so naprosili navzoča poslanca gospoda Novaka in Pišeka, da vplivata pri vladi, da se ugoti tej splošni želji. Na popoldne v Čadramu naznanjeno zborovanje, kamor sta bila povabljeni, nista mogla pohiteti zaradi pomanjkanja časa ter sta morala brzjojavno odpovedati.

Raznoterosti.

Cerkvene slavnosti na hrvaško-slovenskem katoliškem shodu dne 24. do dne 27. avgusta t. l. v Ljubljani: V nedeljo dopoldne daruje sveto mašo na Kongresnem trgu pred nunsko cerkvijo nj. prevzvišenost nadškof zagrebški dr. Bauer. V ponedeljek je v stolnici ob 7. uri zjutraj govor nj. ekselence goriskega metropolita dr. Sedeja o verskem življenju in nato pontifikalna sv. maša. V torek je ob istem času v stolnici govor prevzvišenega tržaškega vladika dr. Karlina o karitativnem delu in sledi potifikalna sv. maša. V sredo ob 7. uri je v stolnici slovesni requiem za vse umrle člane prejšnjih katoliških shodov; daritev opravlja knez in škof dr. Anton Jeglič.

„Südslawische Rundschau.“ Večkrat se sliši, da je za nas Slovence velika napaka, ker nimamo nemški pisanega lista, v katerem bi lahko poučili širšo javnost o naših težnjah in o krivicah, ki se nam gode. Z zadovoljstvom smo za to zaznali, da je pričela na Dunaju izhajati korespondenca „Südslawische Rundschau“, ker smo upali, da bo izpolnila vrzel v našem časnikarstvu. Vzbudili so se nam samo pomisleki, ker je izdajatelj in urednik te korespondence urednik „Slovenskega Naroda“, dr. Kramer. Da bi liberallec delal in se žrtvoval v splošno dobro, tega nismo hoteli prav verjeti. In, žalibog, nismo se motili. „Südslawische Rundschau“ prinaša članke o Kamill Theimerici, blati dr. Susteršiča, se spušča v nemško-filiska razpravljanja o našem deželni zboru, priobčuje limonadna razmotrivanja o jugoslovanstvu, kakšne krepke, odločne besede za naše pravice pa zastoj iščeš. O krivicah, ki se nam gode pri naših sodiščih in pri drugih uradih, o azijskih razmerah na Koroškem in o sličnem se boje liberalci govoriti pred nemško javnostjo. Kadar je treba nastopiti proti nemštvu in vladi v dejanjih, pa de njihovo korajžno srce po vzgledu voditelja dr. Ravniharja, v h . . . . Kaj drugega pričakovati od

liberalcev, zlasti od vlade podpiranega lista, je pa abotno. Da se nam ne bo očitalo nelojalnosti, stavimo urednikom „Südslawische Rundschau“ predlog: Ako nimate vsled finančnih odnošajev do vlade vezanih rok, morate priobčiti v vsaki številki vsaj en članek o skandalih na železnicah na Koroskem.

Slovensko-štajerski Janus. Liberalci se v sobotni številki „Slovenskega Naroda“ zopet in celo s treznimi argumenti izrekajo za obstrukcijo. Kako dolgo bo držalo?

Na laž postavljeni denuncijanti. Židovsko časopisje se že od nekdaj odlikuje z najnesramnejšim blatenjem Slovanov. V tem oziru prekaša celo najradikalnejše nemškonalionalno časopisje. Vsa ta gonja proti Slovanom zasleduje gotovo tendenco, katere namen je, dokazati javnosti, da so Slovani državni nevarni ljudje, ki principijelno nasprotujejo avstrijski zunanji politiki in da so le Nemci in njihovi prijatelji, „viteški“ Mažari, državovzdržujoč element. A židovskemu časopisju ni na tem, da bi se najprej še prepričalo o resničnosti obdolžitvev, ampak kar z obema rokama takoj pograbi vsako kost in jo potem tako ogloda, da ne ostane na njej ničesar. V torek je priobčila dunajska „Neue Freie Presse“ vest, da so Čehi po protestnem shodu proti uvedbi komisarijata in kršenju ustave odšli pred nemški konzulat v Pragi, in grozili tamkaj s pestmi nemškemu konzulu in njegovi rodbini. To vest je porabila „Neue Freie Presse“ seveda takoj za občeren članek, v katerem je predložila svojim bralcem Čeha kot divjake in zagrizene principijelne nasprotnike avstrijske zunanje politike, češ, da so bile te demonstracije, katerih pa faktično ni bilo, naperjene v prvi vrsti proti zvezi monarhije z Nemčijo. Kljub temu, da se je „Neue Freie Presse“ že naslednjega dne prepričala, da je bila imenovana vest tendenciozno izmišljena, ni imela v sebi toliko poguma, da bi krivice, katere je storila češkemu narodu, lojalno popravila, ampak je moralo storiti to praško policijsko ravnateljstvo, ki ji je poslalo uradni popravek, ki konstatira, da je bila imenovana vest popolnoma izmišljena, brez vsake podlage. Mi se čisto nič ne čudimo nemškemu časopisju, da je nepoboljšljivo, saj smejo Slovanom sovražni listi prinašati vse, pa naj bodo še tako hujskajoče stvari, dočim mi ne smemo konstatirati niti dejanjskih krivic, ki se nam gode, ker državno pravičnost vse take stvari z ozirom „na javni mir in red“ takoj zapleni. In v očigled takemu tendencioznemu časopisju hoče govoriti židovsko časopisje še o žurnalistični dostojnosti! Malokdaj se sicer zgodi, da pošljejo uradne oblasti kak popravek, a v tem slučaju se je celo uradnim oblastim zdela izmišljotina „Neue Freie Presse“ pregrda in prepodla in je praško policijsko ravnateljstvo takoj poslalo uradni popravek. Večje blamaže „Neue Freie Presse“ pač ni mogla doživeti.

Štajerski deželni zbor. V bistvu enak članek, kakor ga danes po Pijevi korespondenci priobčujemo na drugem mestu, je prinesel tudi graški „Volksblatt.“ Nedeljska „Tagespost“ pa priobčuje daljši članek, v katerem se trdi, da so krščanski socialci proti razpustu deželnega zbora iz strahu za mandate. „Tagespostin“ člankar, kateremu je pa prepustil list — iz kakih nagibov, bi se mogoče dalo uganiti — zelo skrito mesto zadaj med inserati, zahteva razpust in nove volitve.

Dr. Franc Voušek je stopil v pokoj. Višjesodni svetnik dr. Franc Voušek v Mariboru je stopil v pokoj. Ob tej priliki je dobil naslov dvornega svetnika in mu k temu odlikovanju iskreno čestitamo. Z dr. Voušekom zapuščena sodna služba mož, kakoršnih imamo le malo med sodnimi uradniki na Slovenskem. S svojo narodno odločnostjo, strogo objektivnostjo, ljudomilostjo in poštenostjo si je priboril dr. Voušek zaupanje in spoštovanje vseh, ki so imeli z njimi opraviti in je imela njegova beseda krepko veljavo. Prav odkrito povemo, da nas navdaja s strahom, ko vidimo odhajati tega moža iz ogroženega pozorišča naše mariborske sodnije, kjer hočejo nekateri nemški in ponemčeni zagrizenci delati s slovensčino kot s pastorko. Odstop dr. Voušeka pomeni za nas težko narodno izgubo. Čeprav pri dolgoletnem njegovem službovanju nismo mogli drugega pričakovati, vendar si težko mislimo naše sodišče brez odločne, po očetovsko skrbeče dobrohotne dr. Voušekove roke. Želimo gospodu dvornemu svetniku še dolgo vrsto prijetnih let mirnega pokoja.

Spremembe pri oo. frančiškanih v štajersko-avstrijski provinci. Prestavljen je vlč. g. p. Janez de Dukla Lopič iz Tiešna v Gradec; p. Franc Solan Eman iz Gradača v Eggenberg in p. Viktorin Roškar iz Gradača v Lankowitz.

Rosegger dobi Nobelovo nagrado za literaturo. Nemški listi poročajo, da dobi skoro gotovo letošnjo Nobelovo nagrado za literaturo (200.000 frank), Rosegger. S tem bodo bolj poplačane Roseggerjeve zasluge za nemški nacionalizem, kot za svetovno literaturo, v kateri je njegova osebnost precej brezpomembna.

Dr. Heltai, višji župan budimpeštanski, je v Išu umrl. Županoval je malo časa in je njegova izvolitev pod pritiskom sedaj vladajočega režima vzbudila mnogo prahu, ker preteklost tega krščenega žida ni bila najčistejša.

Na javni dražbi bo dne 26. t. m. pri sodnji v Laškem prodana Drolčeva vila s sadonosnikom. Cenjena je na 30.000 K.

Iz davčne službe. Davčni oficijal Ferdinand Kocuvan je imenovan za davčnega oskrbnika.

Na kmetijski šoli na Grmu se prične novo šolsko leto z mesecem novembrom. Učenci se sprejemajo v zimsko šolo in v letno šolo. Zimska šola traja dve zimi od novembra do konca marca in je namenjena sinovom iz živinorejskih in poljedelskih krajev. Letna šola traja eno leto od novembra do konca oktobra in je namenjena sinovom iz vinorodnih krajev. Pouk je brezplačen. Plačujoči učenci plačujejo za hrano, stanovanje, kurjavo in svečavo po 30 K na mesec. Za sinove kranjskih posestnikov se dobe prosta mesta. Prošnje za sprejem in za prosta mesta je vložiti zadnji čas do dne 15. septembra t. l. na ravnateljstvo šole.

Na deželni gospodinjski šoli v Smihelu pri Novem Mestu, ki je v zvezi s kmetijsko šolo na Grmu in ki stoji pod vodstvom šolskih sester De Notre Dame, se prične novo šolsko leto z mesecem oktobrom. Šola traja od oktobra do konca julija. Pouk je brezplačen. Notranje gojenke stanujejo v zavodu in plačujejo za hrano, stanovanje, kurjavo, svečavo in perilo po 30 K na mesec. Za hčere kranjskih posestnikov se dobe ustanove po 15 K na mesec. Prošnje za sprejem in za deželno ustanovo je vložiti do dne 1. septembra t. l. na vodstvo deželne gospodinjške šole v Smihelu, pošta Kandija.

Izlet k Sv. Duhu na Ostrem Vrhu se vrši v nedeljo, dne 17. t. m. Odpeljemo se ob 6. uri zjutraj od koroškega kolodvora do postaje Št. Lovrenc ter krenemo skozi romantično Šturmovo grabo na vrh. Povratek mimo zanimivih Zlemberskih jezerov v Selnicu-Ruše.

Hmelj. Zatec, dne 7. avgusta. Ker so zaloge hmeljskega pridelka iz lanskega leta že skoro popolnoma pošle, se je hmeljska trgovina tudi v pretečenem tednu gibalav precej tesnem okvirju. Poprodalo se je nekaj majhnih partij zatečkega hmelja po 210 K za 50 kilogramov. Konec prejšnjega tedna in v pričetku tega tedna smo sicer imeli nekaj toplih dni in vse je kazalo, da se bo vreme vendar enkrat spremenilo na boljše. Toda od torka naprej ne vidimo več solnca, dnevi in noči so hladne in to še sedaj v tem kritičnem času, ko bi rabile hmeljske kobilice prav dosti toplote, da bi se mogle razvijati. To skrajno neugodno vreme bo imelo za posledico, da letošnji pridelok niti tretjine lanskega hmeljskega pridelka v žatečkem okraju ne bo dosegel.

Štajersko.

Maribor. V petek popoldne se je igral triletni fantek Karol Anderle, sin kočijaža, na dvorišču hiše Elizabetina ulica št. 25. Po nesreči je padel iz stola, in si je zlomil levo roko. Oče je otroka takoj zanesel v bolnišnico.

Maribor. V Mariboru so zadnji čas sem samomori na dnevnem redu. Zadnji petek popoldne se je vsled nesrečne ljubezni poskušal zastupiti na svojem stanovanju, Tovarniška ulica št. 21, 21letni poštni praktikant Franc Dekval. Zavžil je večjo množino detelne kisline (Kleesäure). Poklicali so rešilni voz, kateri ga je v bolnišnico odpeljal. Zdravniki upajo, da bodo ohranili Dekvala pri življenju.

Maribor. V soboto, dne 9. t. m., je umrl cand. iur. Hans Verstowscheg. Bil je nemški nacionalce.

St. Jurij ob južni železnici. Cirilmetodarji so imeli včeraj, dne 10. t. m., svoje zborovanje v cvetlični kleti. Pravzaprav so hoteli liberalci pod firmo podružnice sv. Cirila in Metode dobiti naše ljudstvo, da bi verdovalo v njihovo narodnost ter jim za njih narodnost še kaj plačalo. Ampak liberalne podružnice v St. Juriju (ne izvzemši kmetijsko), niso pod srečno zvezdo rojene; da, njih zvezda vedno bolj ugaša. Tokrat so oznanili, da pride govorit feldpater liberalne stranke Satler iz Celja. Župnik Satler je prišel ob 4. uri, začel je govoriti ob 8. uri. Šentjurska učiteljska in druga inteligenca pa si je njegove nauke k srcu vzela. A ti, šentjursko ljudstvo, kje si ostalo, da si zamudilo priliko, slišati gospoda, ki se z vsakim naprednjakom tičejo? Čudno, da pokojni župnik vzdržijo vzduh gostilniških prostorov toliko ur, a to vse iz ljubezni do liberalnega naprednjaštva; iz ljubezni do naprednjaštva so bili pa menda tudi vpokojeni, da ohranijo sveže moči za — spodnještajerski liberalizem. Gospod župnik Satler, ali ste naprošeni za dne 20. t. m. tudi, da vstavite svoj vpliv za trške volitve?! Pri Robleku zadnjic niste imeli sreče.

Sv. Križ tik Slatine. V nedeljo, dne 17. t. m., popoldne ob 3. uri, priredi naše brašno društvo veliko cesarsko slavnost na vrtu gospoda Franca Ogrižeka z dražbo krasnih dobitkov v korist naše slovske dece. Domačini in sosedje, vsi ste uljudno povabljeni!

Žetale, pri Rogatecu. Pri romarski cerkvi Marija Tolažnica, se vrši osemdnevna jubilejna slavnost. Začetek v torek, dne 12. avgusta, sklep drugi torek, dne 19. avgusta. Slavnost in z njo združene govore vodijo častiti gospodje od Sv. Jožefa pri Celju. V nedeljo po Veliki gospojnici je, kakor vsako leto, znani veliki romarski shod.

Sv. Rok v Trbovljah. Na Sv. Roka bo pri Sv. Katarini, kakor je bila nekdanj navada, procesija in potem ob 10. uri slovesna sv. opravilo. Vsi častilci sv. Roka od blizu in daleč se vabijo k prav obilni udeležbi.

Laški trg. Po neumornem trudu je dosegel pek F-F-Frece, da se je v eno njegovih mnogih hiš naselil nemški brivec. Neki Schröck iz Eggenberga pri Gradcu je tako srečen, da je dobil po prizadevanju Freceeta od Südmärke za naselitev 100 K. Obljubilo se mu je seveda lahko izhajanje, ker ni mnogo dela in darežljiva srca mu plačajo celo vožnjo oprave, S tem bo ohlajena Frecetova jeza do našega brivca gospoda Zupanca, ki se trudi organizirati slovensko obrtništvo, kar je pa Frecet, Mörtlnu in Einspinnerju trn v peti, če prav skoro obžalujemo zadnja dva, da nimata v Laškem trgu primernejšega zastopnika, kakor Freceeta. Ni potreba povdarjati, da sta v Laškem trgu že zmrznila dva nemška brivca, in kdo ve, če tudi tretjemu ne bo preostajalo drugega? Posebno se pa čudimo „nemštvu“ peka Freceeta. Še pred nekaj leti se je v Zagorju trkal na svoja slovenska prsa, a danes mu je celo Bismarck premalo nacionalen. Pa naj kdo reče, da to ni mož!

Loče-Sv. Duh. Pred kratkim je obhajal naš spoštovani gospod Anton Breznik, po domače Gorjanc, z gospo sobrogo Marijo, svojo zlato poroko. On je star 71 let in ona ravno tako, a kljub temu sta še oba močna in zdrava. Slovesnost zlate poroke je bila izredno zanimiva, za kar gre posebna zahvala prečastitemu gospodu župniku Francu Kozelju, nadalje Breznikovemu sinu Antonu, ki stanuje v Gradcu kot veleposestnik in prekaljec mesa, in tudi bratu Ignacijju ter vsej žlahti. Počastil je slavljena tudi sloški cerkveni pevski zbor z ginljivo podoknico ob krasni, umetni razsvetljavi in bakljadi. Pevcem se je pridružila na novo ustanovljena domača godba na pihala, ki je po preteku treh mesecev učenja dne 1. maja t. l. pod vodstvom loškega gospoda organista Ludvika Strleta javno nastopila v splošno zadovoljnost. Drugi dan, ob 10. uri dopoldne, smo šli k zlati poroki. Spremila nas je zopet domača godba s krasnimi koračnicami. Po slovesni službi božji in zlati poroki smo se podali domov, v krasno domačo senco, in se tam prav dobro imeli, želeč jubilentoma še mnogo let.

Koroško.

Duhovniška vest. Nastavljen je za provizorja v Slovenskem Plajbergu gospod Ivan Stare, kaplan v Borovljah.

Zeljmje pri Velikoveu. (Konstantinova slavnost) v ožjem krogu priredi izobraževalno društvo v Zeljmjah na Veliko gospojnico. Zjutraj pri prvi sv. maši je sprejem sv. zakramentov za pridobitev odpustka svetega leta, druga sv. maša je slovesna ob pol devetih dopoldne. Popoldne pa bo v župnišču na Zeljmjah po slovesnem blagoslovu shod, na katerem govori gospod dr. Rožman o pomenu Konstantina Velikega za sedanjo dobo. Dekleta bodo vprizorila lepo igrano „Svoje glavnina Minka.“ Vstopnina znaša za eno osebo 20 vinarjev. Udeležite se v prav velikem številu dopoldanske in popoldanske slavnosti! — Društven odbor.

Tolstivrh in okolica. V nedeljo, dne 17. avgusta, se vrši v Tolstem vrhu ob drugi uri popoldne pri gospodu Osetu (Tolstovrška slatina) izvanreden občni zbor živinorejske zadruga za Tolstivrh in okolico, na katerem se bo obravnavalo o podpori ministrstva za nakup živinorejskega pašnika, pri Spod. Dravogradu in o zboljšanju pašnika. Ker je ta občni zbor zelo važen in splošnega gospodarskega pomena, prosimo, da bi se kmečko ljudstvo od blizu in daleč udeležilo zborovanja. — Odbor.

Primorsko.

Volitve na Goriškem. V četrtek so zborovali slovenski veleposestniki. Za deželnozborske kandidate so bili proglašeni: Matija Rutar, dr. Franko in dr. Gregorčič. Kandidatura višjega sodnega svetnika Rutarja je bila sprejeta z 32 proti 11 briškim glasovom. Teh slednjih 11 glasov je dobil Bric Zuchatti. Briški zastopniki so se na to demonstrativno odstranili iz zborovanja. Presenečenja tedaj niso izključena. Liberalno-starostrojarska zveza je tedaj perfektna.

G o r i c a, dne 10. avgusta. (K. b.) Pri deželnozborskih volitvah iz skupine veleposestva — volišče Gradiška — so bili izvoljeni vsi trije kandidati italijanske katoliške ljudske stranke: Gino Conte Prandi s 121, Giovanni de Pelca s 118 in dr. Arturo Rebull s 122 glasovi. Italijanska liberalna večina je s tem zrušena. Od 15 poslancev jih imajo krščanski socialci 9, liberalci 6. Od slovenske strani še ni poročil.

Suspendirana goriška mestna uprava. Petkov uradni list tržaškega namestništva naznanja, da je goriškemu municipiju odzvet prenešen delokrog in izročen okrajnemu glavarstvu. Velike važnosti je to dejstvo, ker se je municipij upiral temu, da bi izdal tudi najmanjši odlok v slovenskem jeziku. Vzet je občini tudi obrtni referat, kar je velike važnosti za Slovence, ker je mestna uprava dajala do sedaj samo Italijanom koncesije. Slovence pa je povsod izpodirivala in šikanirala.

Tuji v Opatiji. Volosko-Opatijo je obiskalo od dne 1. januarja do dne 29. julija t. l. 34.724 oseb. Od dne 23. julija do dne 29. julija je bilo v Voloski-Opatiji nastanjenih 4012 gostov, katero število pač ne odgovarja številu lanskega leta ob tem času, ker so Srbi iz kraljevine vsled vojske izostali. Lansko leto ob tem času je bilo čez 5000 gostov tu.

Prodajalko

v trgovini mešane stroke dobro izurjeno, takoj sprejme tvrdke F. Vrečko, Šoštanj. 155

Lepo stanovanje

(3 sobe in kuhinja) se od takoj v najem. Maribor, Rotovki trg št. 8. Oddajatelj: J. N. Šoštar, Gosposka ulica št. 5. 152

Zahtevajte v goštilnah list Straža!

Naznanilo.

Podpisani usoja si uljudno naznaniti, da je preložil svojo stavbniško, inženirsko in zemljemersko pisarno iz Novega Mesta na Češkem v Maribor ob Dravi, vogel Göthejeve in Tegetthoffove ceste št. 9, II. nadstropje ter se priporoča za napravo skic in načrtov za zemljiško knjigo, parceliranje, določitev spornih mej, (je že bil sedem let sodnijski izvedenec) za izvršitev situacijskih in regulacijskih načrtov za vasi, trge, mesta, načrte in stroškovnik za ceste, vodovode, hiše, župnišča, vsa gospodarska poslopja, mline, žage, jezove itd. Ogled in kolavdacijo stavb vsake vrste, cenitev hiš itd. 154

Maribor, dne 9. avgusta 1913.

Inž. Ivan Režáč,

urađ. avtor. stavbni inženir in zemljemerec.

Pozor! Redka priložnost!

Nov umetni mlin z žago, z vodno silo, opremljen z najnovejšimi modernimi stroji, z nekaj posestvom, v zelo dobrem stanju v lepem kraju, na krasnem prostoru, ugodna lega, se pod jako ugodnimi pogoji po zmerni ceni proda. — Naslov pove upravništvo Straža.

Pozor!

Naznanjam da prodam zaradi pomanjkanja prostora in prevelike zaloge 800 parov čevljev za gospode, 2000 parov za gospe ter 500 parov čevljev za otroke, nadalje vse vrste sandal, čevljev za dom ter čevljev za birmo po najnižjih cenah. Čevlje, ki so že iz mode, vendar izborne kakovosti, prodam nizko pod lastno ceno. Domače delo! Naročila od zunaj in popravila izvršujem točno in po ceni.

Stefan Strašek,

prva največja zaloga obnaval v Celju, Schmidgasse št. 3.

Najboljši in najcenejši klobuki

se dobijo samo pri

Fr. Placotta : Ptuj,

Minoritski trg 4.

Nasproti slovenski cerkvi. — Popravila točna. Solidna postrežba. 95

Franjo Duchek

svečar in medičar v Mariboru
Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih, namiznih in mili sveč ter voščenk.

Postrežba točna!

Nizke cene!

Učenca

pridnega in krepkega iz poštene obitelji sprejma trgovina s špecerijskim blagom M. Berdajs v Mariboru.

Višjega štabnega zdravnika in fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo gluhosto, tečenje iz ušes, šumenje po ušesih in naglušnost tudi ako je že zastarano. Steklenica stane 4 K z navodilom o uporabi. Dobiva se samo v lekarni „Zur Sonne“, Graz Jakominiplatz 14.

Zahvala.

Za obilne izraze prisrčnega sočutja povodom smrti naše ljube nepozabne sestre oziroma svakinje in tete, gospe

Jozefine Krajnc

roj. Schwarz

se iskreno zahvaljuje

obitelji Košenina.

Trgovina s steklom, porcelanom in kamenino

Ivan Kleinšek

Maribor, Koroška cesta št. 17

priporoča po najnižjih cenah svojo bogate z logo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe kakor vsa v stroko spadajoča dela. : : : :

Popravila se najceneje izvršujejo!

Velika narodna trgovina Karol Vanič, Celje

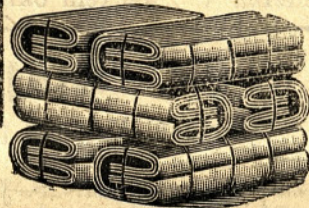
Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo

znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Štajerske slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter

medicinalna žganja

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju

lastnik **R. Diehl.**

Opekarna

v Meljskem dvoru

Maribor

(Mellinghof)

priporoča svojo na roko izdelano

opeko za zidavo in dobro žgano strešno opeko

izvrstne kakovosti po zelo nizki ceni.

Julij Glaser, mestni stavbenik Maribor

Rosegggasse 16—18. Telefon 31|VI.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi obrobki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlč. župniške urade spovedne in misijske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselice: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude društev in častne občane v različnih okrasnih in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000 Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. 00000

Loterijske številke.

Gradec	6. avgusta 1913	73	15	22	32	43
Linec	9. avgusta	22	79	60	32	11

Belilnica voska, obrt medu in voščenin

Franc Cvilak, Slov. Bistrica

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu. Zaloga kapljenega in precejnega medu, medice in medenjakov. Zaloga rumenega in obledenega voska, voščenihih sveč, voščenih svitkov, stearinovihi, cerkvenih in namiznih sveč v vsaki velikosti.

94

Karol Tratnik

se priporoča kot

špecialist v izdelovanju cerkvenega orodja in cerkvene posode, kot monštranc, kelihov itd.

Maribor, Pfarrhofgasse 3.

Cementna dela

kot cevi, plošče za tlakovanje, stopnice, korita, mejnike, sohe za plote, cevi za kanale in druga dela iz betona izvršuje točno in po nizki ceni.

Ferd. Rogač, Maribor

zaloga betonskega, cementnega in stavbenega materiala Fabriksgasse 17 (blizu frančišk. cerkve). Telefon št. 188.

Demetrij Glumac

Glav. delavnica: **bakrar** Podružnica: Ptuj, Kasarnska ulica 9 Sarnitzgasse 11

se priporoča za vsa v njegovo stroko spadajoča dela, kot montiranje parnih kotlov za parne stroje barvarnic, belilnic, tovarn za usnje in sveče, za parne in vodovodne naprave v bakru in železu.

Perilni kotli in kotli za žganje vedno v zalogi. Peronospora brizgalnico lastnega izdelka. Kupujem po najvišji ceni staro kovino, baker, medenino in cin. Popravila vsake vrste točno in zelo po ceni. 98